

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NNE

KIKAO CHA KUMI

08 FEBRUARI, 2019

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NNE

KIKAO CHA KUMI – TAREHE 08 FEBRUARI, 2019

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Hati ya Uhamishaji Fedha Na. 1 kwa Nusu ya Kwanza ya Mwaka 2018/2019 (*Statement of Re-allocation Warrant No. 1 between votes for the First Half of 2018/2019*).

Hati ya Uhamishaji Fedha Na. 2 kwa Nusu ya Kwanza ya Mwaka 2018/2019 (*Statement of Re-allocation Warrant No. 2 between votes for the First Half of 2018/2019*).

Muhtasari wa Tamko la Sera ya Fedha, Mapitio ya Nusu Mwaka 2018/2019 (*The Monetary Policy Statement, the Mid-year Review for the Year 2018/2019*).

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA KATIBA NA SHERIA:

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Katiba na Sheria kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA SHERIA NDOGO:

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Sheria Ndogo kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

109. MHESHIMIWA LEAH JEREMIAH KOMANYA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Moja ya mkakati wa EQUIP – Tanzania ni kuinua ubora wa elimu inayotolewa kwa Watoto wa kike ili waweze kuhitimu Shule ya Msingi na kuendelea na

Sekondari, lakini Mtoto wa Kike ana vikwazo vinavyoweza kukatiza ndoto hii:-

- (a) Je, mpango huu umejikita vipi katika kutokomeza mimba na ndoa za utotoni, udhalilishaji kingono, ukeketaji na masuala ya adhabu zenye kudhuru mwili na akili za Watoto;
- (b) Je, ni upi usaidizi wa mpango wa Wanafunzi walio katika hatari zaidi kwa makundi kama vile waliotelekezwa, walio katika umaskini wa kupindukia, yatima na walionusurika kutokana na unyanyasaji.

OFISI YA RAIS (UTUMISHI NA UTAWALA BORA):

110. MHESHIMIWA FAKHARIA SHOMAR KHAMIS (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora):-
Rushwa ni adui mkubwa wa haki, aidha, rushwa ikishamiri husababisha athari hasi kiuchumi, kisiasa, kijamii na kiteknolojia na hivyo kuchangia ongezeko la umaskini:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kulinusuru Taifa dhidi ya Rushwa.

**WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA
TAIFA:**

**111. MHESHIMIWA NAGHENJWA LIVINGSTONE
KABOYOKA (SAME MASHARIKI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa:- SUMA JKT Idara ya Zana za Kilimo ilikopesha Tsh. 5,355,153,000/= kwa Idara mbalimbali ndani ya SUMA JKT; taarifa za CAG zimeonesha kuwa hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2016 ni kiasi cha Tsh. 534,785,000/= ambayo ni kiasi chini ya asilimia 10 ndio kilirejeshwa:-

- (a) Je, ni kiasi gani hadi sasa kimerejeshwa kwenye Idara hiyo ya Zana za Kilimo;
- (b) Je, Serikali itakubaliana na mimi kwamba uzembe huu wa kutohakikisha mikopo ya fedha za Serikali inarudishwa kwa wakati ili Wakulima wengine nao waweze kukopeshwa kumechangia kukwamisha juhudi za kupunguza umaskini Nchini;
- (c) Je, Serikali inachukua hatua gani kuwawajibisha waliohusika na utoaji huo wa mikopo bila kuhakikisha inarudishwa kwa wakati.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

112. MHESHIMIWA MASHIMBA MASHAURI NDAKI (MASWA MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Mipaka ya Mradi wa Mafunzo ya Misitu wa Kijiji cha Igwata Kata ya Nyabubinza Wilaya ya Maswa imepanuliwa na kuchukua baadhi ya Mashamba ya Wanakijiji na hivyo kusababisha Wananchi kukosa maeneo ya kulima:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwalipa fidia Wananchi hao ili waweza kununua maeneo mengine ya kufanya shughuli zao za kilimo.

113. MHESHIMIWA JEROME DISMAS BWANAUSI (LULINDI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Wananchi wengi wameendelea kupoteza maisha na kujeruhiwa na Mamba katika Mto Ruvuma:-

Je, ni lini Wananchi walioathirika na Mamba katika Vijiji vya Miesi Utimbe, Naliongolo,

Mtolya, Geuza na Mchoti watalipwa fidia zao kwa mujibu wa Sheria.

114. MHESHIMIWA BALOZI ADADI MOHAMED RAJAB (MUHEZA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Katika Kijiji cha Fanusi Kata ya Kisiwani Wilayani Muheza wapo Wananchi wanaofanya biashara ya kutega Vipepeo na kuvipeleka nje ya nchi kwa ajili ya kupata kipato na pia njia ya kukuza utalii:-

- (a) Je, ni lini wataruhusiwa kupeleka tena Vipepeo nje ya nchi badala ya Serikali kuzuia kama ni Wanyama hai;
- (b) Je, Serikali ipo tayari kuboresha maeneo hayo ili kuwavutia Watalii waweze kuja kwa wingi.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

115. MHESHIMIWA RASHID ALI ABDALLAH (TUMBE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Moja ya Dira ya Taifa kupitia Wizara ya Afya ni Huduma bora ya Afya ya Wazazi na kupunguza vifo vya Watoto na Wazazi:-

Je, ni kwa kiasi gani Dira hii imetekelezwa.

116. MHESHIMIWA JANET ZEBEDAYO MBENE (ILEJE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Kumekuwa na ongezeko la matumizi ya Dawa za kupunguza maumivu zenye Codeine, Valium, Morphine, Amphetamine, Phenorbabitone ambazo zinazwa bila cheti cha Daktari na zinatumiwa kama mbadala wa Dawa za Kulevya:-

- (a) Je, Sheria zinasemaje kuhusu suala hilo linalosababisha Vijana kuwa mateja wa Dawa za kawaida za kuondoa maumivu;
- (b) Je, Serikali ina mkakati gani wa kuhakikisha hakuna *prescription drug* inazwa bila cheti cha Daktari.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

117. MHESHIMIWA DEO KASENYENDA SANGA (MAKAMBAKO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Serikali ilichukua eneo la Wananchi la Idofi kwa ajili ya kujenga *One stop Center* lakini hadi leo Wananchi hawajalipwa fidia:-

- (a) Je, ni lini Serikali itawalipa fidia Wananchi hao;
- (b) Je, ni lini Serikali itaanza kujenga *One stop Center* kama ilivyokusudia.

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, SANAA NA MICHEZO:

118. MHESHIMIWA SABREENA HAMZA SUNGURA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Habari, Utamaduni, Sanaa na Michezo:- Michezo ni afya, furaha, burudani, undugu na pia huondoa au kupunguza uhalifu nchini. Kuwa na viwanja vyenye hadhi kama kile cha *Jakaya Kikwete Youth Park* huvutia Vijana wengi nchini kupenda michezo:-

Je, ni lini Serikali itaanza kujenga viwanja vyenye hadhi hiyo nchi nzima.

WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA:

**119. MHESHIMIWA USSI SALUM PONDEZA
(CHUMBUNI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda na Biashara:-

- (a) Je, ni Viwanda vingapi vimeanzishwa tangu Serikali ya Awamu ya Tano ianze utekelezaji wa mpango wa kuimarisha uchumi wa kati wa viwanda;
- (b) Je, ni Viwanda vingapi vilibinafsishwa na kushindwa kuendelezwa ambavyo vimerejeshwa Serikalini tangu kuanza utekelezaji wa mpango wa kuimarisha uchumi wa kati wa viwanda;
- (c) Je, Sekta ya Viwanda inachangia kiasi gani pato la Taifa.

WIZARA YA MAJI:

**120. MHESHIMIWA AMINA NASSOR
MAKILLAGI (VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji:-
Tatizo la maji linaendelea kuwa kubwa siku
hadi siku katika maeneo mbalimbali:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kutafuta
fedha kwa ajili ya kujenga miundombinu ya
maji safi na salama Vijijini.

**121. MHESHIMIWA SAUL HENRY AMON
(RUNGWE):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji:-
Wilaya ya Rungwe ina vyanzo vingi vya maji
ambavyo vinatiririsha maji:-

Je, ni lini Serikali itarekebisha miundombinu
ili kuongeza kiwango cha maji ambayo kwa
sasa hayatoshi kiasi cha kufanya Idara ya
Maji kufunga baadhi ya maeneo kama vile
Vijiji vya Ibungila, Lubiga nk.

WIZARA YA NISHATI:

**122. MHESHIMIWA GODBLESS JONATHAN
LEMA (ARUSHA MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:-

Je, ni lini Serikali itaanza kunufaika na nishati
mbadala itokanayo na Jua hasa katika Mikoa

yenye ukame unaosababishwa na Jua kali kwa kutengeneza *Sollar Village* na kuunganisha nishati hiyo kwenye Gridi ya Taifa.

IV. HOJA ZA KAMATI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA KATIBA NA SHERIA:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kukubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Katiba na Sheria kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA SHERIA NDOGO:

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kukubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Sheria Ndogo kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

DODOMA
08 FEBRUARI, 2019

S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE